

Gonedejlek

Leto IV.

Ljubljana, 6. oktobra 1930

Štev. 40

Največja zračna katastrofa sedanjosti

Orjaški angleški zrakoplov „R 101“ eksplodiral na poletu v Indijo

Usodna pogreška zaradi napačne polnitve zrakoplova — Eksplozija svetilnega plina je zahtevala od 58 potnikov in posadke 52 smrtnih žrtev, med katerimi je tudi angleški letalski minister in drugi letalski strokovnjaki — Zrakoplov popolnoma zgorel

Pariz, 5. oktobra. Največji zrakoplov na svetu, angleški vodilni zrakoplov »R 101«, ki je sinoči ob 8. startal k svojemu prvemu daljšemu poletu iz Anglije v Indijo, se je na potu v bližini mesta Beauvais v zapadni Franciji ponesrečil. Zrakoplov je tresčil na tla, pri čemer so eksplodirali rezervarji bencina in olja, tako da je bil zrakoplov v hipu v plamenih. Izmed 58 potnikov je ostal nepoškodovan samo 1, 50 jih je zgorelo, izmed 7 ranjenih pa sta 2 umrli v bolnici, tako da je ta največja zračna katastrofa zahtevala 52 človeških žrtev. Zrakoplov je popolnoma uničen in je tudi materialna škoda ogromna. Zrakoplov je stal več milijard dinarjev. Vest o katastrofi, ki se je pripetila davi ob 2.30, je izzvala povsod največjo senzacijo in sočustvovanje za nesrečnimi žrtvami. Iz Anglije so tekom današnjega dne prihitali na lice mesta z aeroplani zastopniki angleškega letalskega ministrstva, da ukrepejo vse potrebno za pogreb, odnosno prevoz ponesrečencev. Francoska vlada je poslala na lice mesta oddelek vojaštva, ki pomaga pri reševanju. Izpod ruševin so izkopali doslej 47 trupel, 3 pa so še med razvalinami. Ranjence so prepeljali takoj v bolnico, kjer so jim nudili vsa možna pomoč.

Pariz, 5. oktobra. O katastrofi angleškega zrakoplova »R 101« se izvejo naslednje podrobnosti: Zrakoplov je startal s moči ob 7.30 v Cardingthou na polet v Indijo. Namestnik je leteti preko Francije in Sredozemskega morja. Start je bil pripravljen že več dni, vendar pa se je zaradi neugodnega vremena vedno odlašal. Tudi včeraj zjutraj so bila vremenska poročila dokaj neugodna. Proti poldnevju so prispeli ugodnejše vesti in zvečer se je poveljnik zrakoplova odločil za start. Zrakoplov je bil zgrajen po najnovejših izumih ter opremljen s petimi samostojnimi Beard dieselskimi motorji Tornado, vsak po 585 konjskih sil. Za pogon motorjev se je uporabljalo surovo olje.

Startu zrakoplova so prisostvovali zastopniki vlade, vojni in civilni letalci ter številno občinstvo. Start se je izvršil gladko ob ugodnem vremenu. Zrakoplov je imel v pogonu samo štiri motorje ter je razvijal hitrost 63 milj na uro. Že nad Rokavskim prelivom je zrakoplov zašel v nevihto, kateri pa je dobro kljuboval in je srečno dosegel francosko obalo, kjer se je vreme zopet zboljšalo.

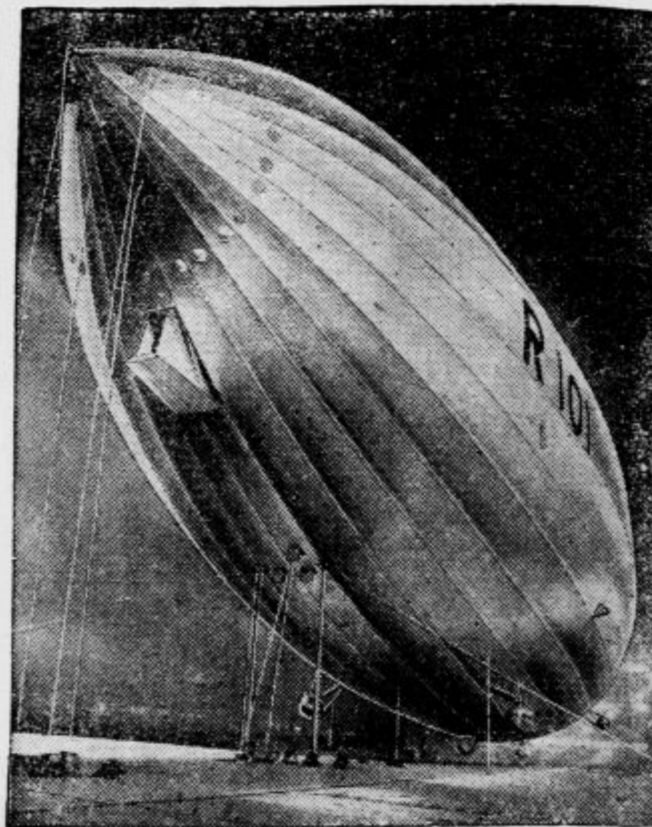
Potniki, med katerimi sta bila tudi minister za letalstvo lord Thomson in zastopnik maršala za vojno letalstvo sir Sefton Brancker, so bili zelo dobro razpoloženi. Ko so povečerjali, so ostali še nekaj časa v salonu, kjer so mnogo kadili. To je bilo namreč tudi ena izmed novosti. Doslej je bilo potnikom na zrakoplovu zaradi nevarnosti požara in eksplozije kajenje strogo zabranjeno. Ob 1.30 zjutraj je bila oddana s krova zrakoplova zadnja vest z navedbo pozicije in s pristavkom, da so potniki dobro večerjali, mnogo kadili ter se nato podali k počitku. Od tega časa naprej ni bilo z zrakoplova nobenih vesti več.

Ko se je zrakoplov bližal mestu Beauvais, je zašel nenadoma v močan vihar. Kmalu je nastala še nevihta. Zrakoplov je moral znatno zmanjšati hitrost ter je boreč se z nasprotnimi vetrovi letel z brzino 20 km. V tem času je poveljeval poročnik Irwin. Hoteč se izogniti viharju, se je spustil nižje, tako da je letel zrakoplov kakih 100 m nad zemljo. Zašel pa je še v večji vihar, ki je zrakoplov vedno bolj zanašal proti nekemu hribu kakih 5 km od Beauvaisa. Nenadoma je zrakoplov s sprednjim delom tresčil na zemljo. Skoro v istem hipu je sledila strašna eksplozija in v par sekundah je bil ves zrakoplov v plamenih. Nesreča se je pripetila točno ob 2.30 zjutraj.

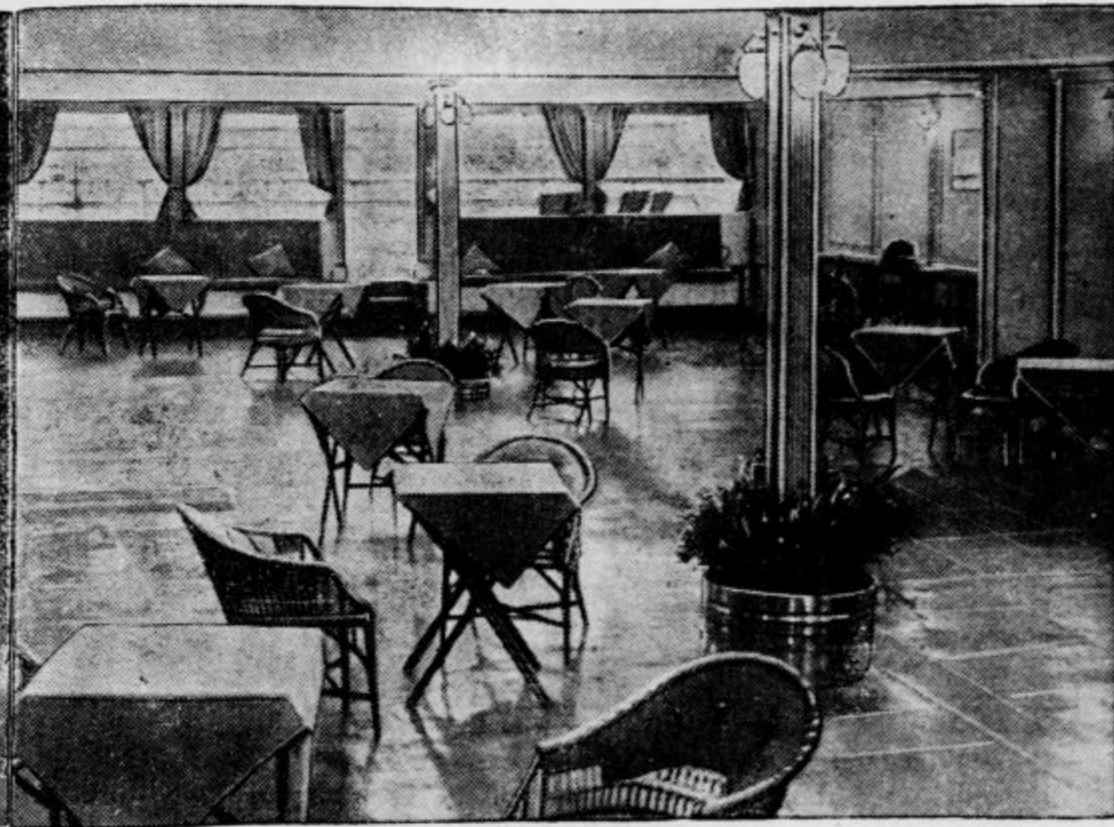
Grozote katastrofe

Vzrok nesreče še ni popolnoma znan. Gotovo je, da je bil zrakoplov zelo otežen od dežja in da je pihal zelo nizko. Ko je prvič zadel ob zemljo, mu je uspelo, da se je dvignil, kasneje pa je zopet padel in je nastala silna eksplozija. Eksploziral je ves nosilni plin ter vse zaloge bencina. Od 58 oseb, ki so bile v zrakoplovu, od katerih je bilo 42 moških posadke in 16 potnikov,

se jih je rešilo samo 8. Med ponesrečenci sta angleški minister za zrakoplovstvo Thomson in podadmiral zrakoplovstva sir Branke. Prebivalci so takoj prihitali na pomoč, vendar pa se niso mogli približati zrakoplovu zaradi silne vročine, ki je nastala od eksplozije. Sedem ranjencev so takoj prepeljali v bolnico, dočim eden izmed rešencev sploh ni bil ranjen ter je ostal nepoškodovan. V bolnici sta umrli še dva ranjenca.

Levo: »R 101« pred startom. Desno: Razkošna obednica.

Angleška vlada je zaprosila francosko vlado za dovoljenje, da smejo priti tri vojna letala z izvedenci na mesto nesreče, kar je francoska vlada takoj dovolila. Angleška vojna letala bodo prispela na mesto nesreče jutri ter bo z njimi došel tudi angleški prestolonaslednik. Na kraj nesreče je že odpoval francoski minister za zrakoplovstvo Eynac. Ognjegasci so se pri gašenju zrakoplova trudili dve uri, vendar pa jim ni uspelo, da bi ga rešili. Izpod razvalin so doslej potegnili trideset trupel, ki so grozno ožgana, tako da so mogli le s težavo identificirati posamezne osebe.

Kaj pravi graditelj zrakoplova

Inženjer Leete, ki je vodil gradbo zrakoplova in je ostal skoro nepoškodovan, opisuje katastrofo tako-le:

Ko se je zgodila strahovita katastrofa, je večina posadke in potnikov spala. Noč je bila temna kakor v rogu in zrakoplov so stresali močni viharji. Trajni pritisk je omehčal obod zrakoplova, ki je postal vse težji in težji, dokler ni zrakoplov zadel naravnost v mali grič. Trenutek nato je stresla zrakoplov strahovita eksplozija, ki je bil v par sekundah ves v plamenu.

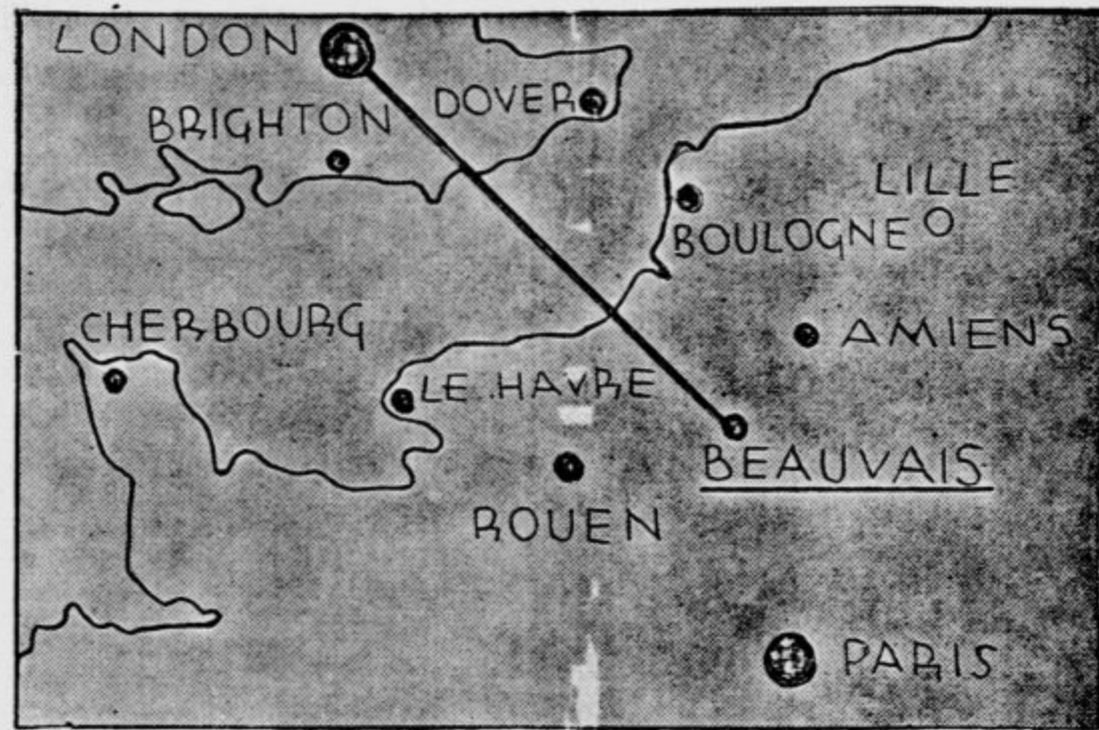
»Ne vem, kako se mi je posrečilo, da sem se rešil skoraj popolnoma neranjen.

Dva mojih tovarišev Bell in Shrev, sta bila še srečnejša. Rešila sta se popolnoma nedotaknjena, kar se je zahvaliti temu, da se je v njihovi bližini razbil rezervar vode, ko je zrakoplov zadel v grič. Voda je oba rešena tako namočila, da jima plameni niso mogli do živga. Na čudežen način se je rešil tudi radio-telegrafist Bisley, ki je bil pri sunku vržen iz zrakoplova in je padel v mokro travo, preden se je zgodila eksplozija. Radio-telegrafista so našli pozneje v gozdu napol oslepelega in onesvečenega od velike vročine.

Izpoved pilota

Pilot zrakoplova Leach, ki je bil na straži v trenutku katastrofe, je podal o tej nesreči pretresljivo poročilo:

»Ko so opolnoči menjali stražo, smo bili vštvešči mene v 12. Malo prej, ko smo se bližali Beauvaisu, smo zašli v velik vihar, ki je zrakoplov močno stresal. Kljub temu sem imel popolno zaupanje v stabilnost zrakoplova in bil gotov, da bo kljuboval še tako močnemu viharju. Nekaj časa nato se mi je zdelo, da zrakoplov pada. Kljub temu smo nadaljevali pot in zdelo se nam je, da ni nobenega povoda za vznemirjenje. Motorji so bili v pogonu in zrakoplov je nadaljeval polet z veliko naglico. Medtem je zrakoplov izgubil orientacijo in pričel vedno bolj padati. Katastrofa se je zgodila nato s strahovito naglico. Zrakoplov je zadel z nosom enkrat, dvakrat in vse je bilo končano.«

Smer poleta »R 101« in kraj nesreče

na avtomobilov, motorjev in pešcev. V zraku krožijo številna letala. Ostanke zrakoplova leže v mali dolinici. Lahek dim se še pozno zvečer dviga iz razvalin. Aluminijsko ogrodje se je popolnoma strdilo, od oboda ni nobenega sledu več. Kompaktno maso tvorijo samo še motorji, iz katerih še vedno švigajo plameni. Med razvalinami razkopavajo reševalna moštva, ki iščejo zadnja tri trupla. V županstvu najbližnje vasi Allone so položili

ga ministrstva Brancker, ki je bil pred poletom najbolj optimističen in se je docela zanašal na varnost in sigurnost zrakoplova. Mrtvi so nadalje: poveljnik zrakoplova »R 101« polkovnik Scot, letalski poveljnik avstralske armade Balston, zastopnik državnega podtajnika za Indijo H. Neil, šef letalskega materialnega oddelka Bishop, drugi direktor letalskega ministrstva Colmore, njegov tajnik generalni poročnik Richmond, direktor teh. oddelka Radte, poročnik Irwin, ki je vodil zrakoplov v času katastrofe, nadalje krmar John Sop, prvi oficir Atherstone, drugi oficir Stop, in šef angleške meteorološke službe Gibbes.

Beauvais, 5. oktobra. John Salmon, šef generalnega štaba angleškega letalstva in številni angleški novinarji so dospeli z letali na kraj nesreče »R 101«. Ob 15.30 je dospel angleški letalski ataše pri poslanstvu v Parizu ter poskusil dognati identiteto ponesrečencev. Ostanke žrtev ležijo v dvorani poslopja županstva, ki je bila pretvorjena v kapelico. Dvorana je bila okrašena z belimi preprogami in cvetjem. Identificiranje žrtev se bo vršilo še ves dan in jutri dopoldne. Prebivalstvo iz okolice prinaša cvetje in dvorano kjer ležijo trupla ponesrečencev. (AA).

Strašen vtis v Londonu

London, 5. septembra. Vest o katastrofi je učinkovala v Londonu, kamor je prispela v prvih jutranjih urah, kakor bomba. Vsi listi so izdali posebne izdaje, ki so bile v hipu razprodane. Nesreča je napravila nagloblji vtis v vseh krogih. Kralja so takoj zjutraj obvestili o katastrofi. Prestolonaslednik se je takoj podal v letalsko ministrstvo ter je dopoldne v spremstvu svojega adjutanta odletel z letalom na kraj nesreče, kamor je prispel kmalu popoldne.

Pariz, 5. septembra. Predsednik francoske republike Doumergue je poslal povodom katastrofe zrakoplova »R 101« angleškemu kralju sožalno brzojavko. Prav tako je tudi ministrski predsednik Tardieu izrazil sožalje predsedniku angleške vlade Macdonaldu.

Berlin, 5. oktobra. Predsednik vlade Brüning je izrazil predsedniku angleške vlade Macdonaldu brzojavno sožalje zaradi katastrofe »R 101«. Istotako je izrazil vnanji minister Curtius državnemu podtajniku za vnanje zadeve Henderssonu sožalje pri kom nesreče »R 101« in smrti podtajnika za letalstvo lorda Thomsona ter šefa angleškega civilnega letalstva sir Seftona Branckerja. (AA)

Francoski glas o avstrijski krizi

Pariz, 5. oktobra. »Sotir priobčuje škanek o politični krizi in novih vojitvah v Avstriji in prvi med drugimi: »Sestava nove Vaugoinove vlade pomeni velik uspeh Heimwehra. Toda v zvezi s tem uspehom lahko izbruhne strahovit vihar v Evropi, zlasti pa v Srednji Evropi.« (AA.)

Potres v Teheranu

London, 5. oktobra. Kakor poročajo iz Teherana, so čutili tamkaj močan potres, ki je povzročil veliko stvarno škodo in zahteval številne človeške žrtve. Točno število mrtvih še ni znano. Tudi o podrobnostih katastrofe ni vest.

Na kraju nesreče

Zrakoplov je letel nad Beauvaisom ob 2.20. Bučanje motorjev je zbudilo iz spanja prebivalstvo, ki je prihitalo na ulice in opazovalo zrakoplov. Nenadoma se je v daljavi posvetilo, v istem hipu je bilo slišati strašno detonacijo, kmalu nato pa je zažarelo nebo v krvavoredelem svitu. Ljudje so hiteli proti tej smeri in z največjim presenečenjem so našli zrakoplov v plamenu. Od zrakoplova se je širila taka vročina, da nihče ni mogel blizu. V svitu plamenov so ljudje opazovali zvijanje človeških trupel med ogrodim zrakoplova, ki se je vedno bolj sesedalo. Gasilci, ki so prihitali na pomoč, so takoj stopili v akcijo, vendar so se morali kmalu prepričati, da na ta način ognja ni mogoče pogasiti. Preden so se mogli približati razvalinam zrakoplova, je oženje že opravil svoje delo. Vsi potniki, ki so bili v srednjem delu gondole, so postali žrtev plamenov. Rešili so se samo oni potniki, ki so bili v stranskih kabinah. Nad temi kabinami so bili rezervarji vode, ki so se ob udarcu na zemljo razbili. Voda se je zlila na potnike v teh kabinah, in baš to jih je rešilo sigurne smrti. Zrakoplov je gorel vso noč in še ves dan so sikali plameni izpod ruševin.

Beauvais, 5. oktobra. Strašna katastrofa angleškega zrakoplova je privabila na tisoče in tisoče radovednežev iz Pariza in drugih oddaljenejših krajev. 15 km pred krajem nesreče se vije dolga kolo-

žrtev katastrofe na mrtvaški oder. Po vsej dvorani in na dvorišču stoje krste, med katerimi je mnogo otroških krst, a še te so mnogo prevelike za nezadane ostanke, ki so jih otepi plamenom. Krste so pokrite z belimi prtji in obsute s cvetjem, ki ga neprestano prinašajo ljudje, prihajajoči trumoma z vseh strani. Prebivalstvo iz vseh sosednih krajev je zbrano v Allonu in molče strmi nad obilno žetvijo smrti.

Vzrok katastrofe

Tekom popoldneva so prispeli z letali iz Pariza, odnosno iz Londona francoski in angleški letalski strokovnjaki, ki vodijo spozornemu preiskavo o nesreči. Doslej je ugotovljeno toliko, da bi bila katastrofa mnogo manjša ali morda prav nezadana, če bi bil zrakoplov polnjen z negorljivim helijem, tako pa je bil polnjen s svetilnim plinom, ki se je pri eksploziji vnel in povzročil strašen požar. Prvi večji polet je napravil zrakoplov »R 101« pred 1 letom, dne 14. oktobra 1. 1929.

Žrtve

Med mrtvimi so med drugimi letalski minister Thomson, ki je 17. junija 1929 stopil v Macdonaldovo vlado. Večkrat se je udeležil poskusnih poletov zrakoplova »R 100« in »R 101«. Pred odhodom je še izjavil, da se bo vrnil najkasneje 20. oktobra v London. Smrtno se je ponesrečil direktor zrakoplovno-

Priprave za rimski proces proti Jugoslovenom

Fašisti hočejo z nadaljnjimi obsodbami „likvidirati“ neznošen položaj na vzhodni meji - Rimski tisk napoveduje novo preganjanje slovenskih institucij

Trst, 5. oktobra. Današnji »Piccolo« priobčuje očitno po višjem naročilu dolg članek pod naslovom »Proces likvidacije«, v katerem licemerno razpravlja o odnosih med Italijani in Jugosloveni pred vojno in med vojno. Predvsem hoče ugotoviti, da je imela nacionalistična Italija že od nekdanj iskrene simpatije do Slovanov in da jih je podpirala v njihovih političnih težnjah, čeprav so Jugosloveni pod Avstrijo z naskokom zavzemali italijanske občine in zavode. Nato proslavlja pešičke italijanskih mladeničev pristopovincev, ki so v začetku svetovne vojne ponudili svojo pomoč Srbiji iz sovraštva do Avstrije.

List spominja ošabno na »reševanje« srbske vojske s strani italijanske vojske mornarice med vojno ter zatrjuje, da je Italija obula, oblekla in nahranila desetisoč jugoslovenskih in češkoslovaških pristopovincev, ki so potem na stroške Italije izvojevali svobodo Jugoslavije in Češkoslovaške. Se veči dokaz italijanske simpatije do

Jugoslovenov je nudila Italija, pravi »Piccolo«, ko je na mirovni konferenci kljub 700.000 mrtvim in 90 milijardam lir vojnih stroškov kot edina vevlesila privolila v prilog Slovanov revizijo londonske pogodbe, po kateri je imela Italija pravico do Dalmacije vse do Splita. Z mejo na Snežniku je dobila Italija množice Jugoslovenov, ki jih ni »ne zahtevala in ne odklanjala«. Jugosloveni so mogli pobrati svoja šila in kopita ter oditi v Jugoslavijo, kjer je bilo dovolj prostora za nje. Mnogi so to razumeli in med njimi je bil tudi slovenski duhovni vodja doktor Otokar Rybar, ki je napravil v Jugoslaviji dobro karijero. Kdor pa je ostal, je moral priznati italijanske zakone, ki so »pravilni« za vso italijansko državo. To je treba, da vedo danes vsi po enem mesecu smrtnih obsodb v Trstu in na predvečer rimskega procesa proti slovenskim »teroristom in agitatorjem«.

Izredno sodišče v Rimu se pripravlja, da v drugič izreče obsodbo za varstvo italijanske vzhodne meje. Nato

napada list češkoslovaško republiko, ki podpira bratsko Jugoslavijo ter nadaljuje: iskreno želimo, da bi rimski proces definitivno likvidiral težko in neznošno situacijo na meji. Nedvomno so v Evropi ljudje, ki bi radi zapustili Italijo na njeni vzhodni meji, da ne bi mogla videti drugih problemov. Toda fašistična Italija se ne da preotiti. Gotovo je, da bo ta drugi proces razpršil zadnje megle in očistil ozračje ter prinesel našim krajem mir, ki ga ne bo mogel motiti noben balkanski veter. Slično pišejo tudi drugi fašistični listi.

Rim, 5. oktobra. »Giornale d'Italia« piše v polemiki z beograjskimi listi glede zatvoritve slovenske šole v Trstu, da zasleduje beograjski tisk samo upor prebivalstva Julijske Krajine proti fašističnemu režimu, ki zatira pisane pravice narodnih manjšin. Toda fašistična vlada se ne bo ozirala na beograjske »fantazije« ter bo zatrla vse slovenske zavode, ki so sedeži protifašističnega terorizma.

Otvoritev kongresa slovanskih zdravnikov

Včeraj dopoldne je minister za narodno zdravje Nikola Preka otvoril v Splitu vseslovanski zdravniški kongres Lepa manifestacija slovanskega bratstva in znanosti

Split, 5. oktobra. Danes je bil otvorjen vseslovanski zdravniški kongres. Slavnostna otvoritev je bila iskrena manifestacija slovanskega bratstva in znanosti. Kongres je bil otvorjen ob 10. dopoldne v občinskem gledališču, ki je bilo nabito polno. Kralja je zastopal brigadni general Nanmović, navzoči pa so bili tudi minister Nikola Preka, ban dr. Tartaglia, mestni župan in mnogi občinski svetniki. Na častnem mestu so sedeli delegati češkoslovaške, poljske in francoske organizacije zdravnikov.

Kongres je otvoril minister Nikola Preka, ki je predvsem pozdravil zastopnika kralja in omenjal, da se kongres vrši pod najvišjo zaščito Nj. Vel. kralja, ki je pokrovitelj vseh dobrih del za srečo in napredek naroda. Njegov govor so zborovalci sprejeli z živahnimi ovacijami. Minister Preka je nadalje povdarjal, da se na tem sestanku živo občuti bratska solidarnost slovanskih narodov. Minulo je skoro že 25 let, odkar so se sestali v kraljevskem Beogradu zdravniki iz slovanskih dežel, da manifestirajo za lepšo bodočnost Slovanov. Med tem časom je došlo do velikega združenja Jugoslovanov, do velike Jugoslavije.

Govor ministra Preke je žel živahno odobravane. Za njim je pozdravil zastopnika kralja, bana in druge dostojanstvenike predsednik kongresa dr. Momčilo Ivčević.

Ban dr. Tartaglia je v svojem govoru povdarjal, da je prebivalstvo primorske banovine ponosno, ker so si zdravniki izbrali za svoj kongres Split na starodavni slovanski zemlji, ki se je tisoč let upirala mnogim tujim narodom in plemenom, kljub temu pa ohranila svojo narodno individualnost, kulturo in pripadnost k slovanski rasi.

Udeležnike kongresa so pozdravili nato mestni župan dr. Račić, v imenu ministra prosvete inspektor Krstić, predsednik zveze slovanskih zdravnikov Poljak dr. Gluzinski, zastopnik češkoslovaških zdravnikov profesor dr. Vesely, zastopnik ruskih zdravnikov prof. dr. Krajinski, del francoskega zdravniškega društva Devet, nato pa predsednik jugoslovenskega zdravniškega združenja univ. prof. dr. Zalokar, ki je zlasti tople pozdravil češkoslovaške in poljske goste.

Z velikimi manifestacijami je bil odobren predlog, da se odpošljejo pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Aleksandru, predsedniku poljske republike Moscickemu in predsedniku češkoslovaške republike Masaryku. Odposlane so bile pozdravne brzojavke tudi slovanskim medicinskim učnjakom, ki zaradi bolezni niso mogli priti na kongres.

Ob 2. popoldne so se udeleženci kongresa odpravili na Hvar, jutri ob pol 9. dopoldne pa bo kongres nadaljeval svoje delo.

Nemški zračni orjak v Beogradu

Opoldne je prispelo v Beograd na propagandnem poletu po Evropi ogromno Junkersovo letalo ter čez dve uri nadaljevalo polet v Bukurest

Beograd, 5. oktobra. Danes točno ob 12.20 se je pokazalo na nebu v smeri iz Budimpešte ogromno Junkersovo poštino in prometno letalo »G 38«, ki je na propagandnem poletu po Evropi. Letalo je prispelo iz Budimpešte, kamor je došlo večer popoldne iz Prage.

Na letališču v Bežaniji je bila zbrana ogromna množica občinstva, ki je z nervoznostjo pričakovala senzacijo dneva ter je živahno zalivala, ko je začela šum motorja, napovedujočega prihod zračnega orjaka. Vojaštvo, orožništvo in policija so se s težavo pridrževali reda, da ni množica vdrila proti letalu in da je tako bil omogočen nemoten njegov pristonek. Dasi so bili v obratu štirje motorji ogromnega letala, vendar niso povzročali tolikega šuma, kakor se je pričakovalo. Motorji Junkersovega letala imajo 2400 k. s. Letalo je najprej krožilo nekaj deset metrov visoko nad letališčem, nato pa se z elegantno viražo spustilo na tla bežanijskega letališča. Goste so pozdravili nemški odpravnik poslov Windecker z ženo in poslaniškim osebjem, avstrijski generalni konzul s soprogo, švedski konzul Geza Stuckson, ki so jim želeli dobrodoščilo in jim podarili šopke cvetja. Čim je letalo pristalo, so njegovi motorji

še delovali s tolikim šumom, da so zaglušili burne ovacije množice.

Poveljnika zračnega orjaka kapetana Zimmermana so pozdravili tudi komandant mornarice admiral Wickerhauser, šef kabineta predsednika vlade Hodjera, komandant javnega letalstva Mato Hodjera, nadalje več naših inženjerjev in konstruktorjev, ki so se popeli v letalo skupno z zastopniki tiska, se dvignili z njim v zrak ter leteli pol ure nad Beogradom do Rajle, nato pa se vrnili na letališče.

Po dvehurnem postanku v Beogradu je veliko letalo s 40 osebami nadaljevalo polet v Bukurest, odkoder bo nadaljevalo pot v Atene, Rim, Madrid, Lizbono, Marseilles, Pariz, Bruselj in se vrnilo v Dessau. Z letalom potujejo dva nemška kapetana Zimmermana in Brauer, dva takozvana voditelja letala dr. Böhm in Fischer, nadalje osem monterjev, radiotelegrafist in dva gosta, med katerimi je tudi mladi sin profesorja Junkersa, ki je konstruiral letalo. Ob 2. uri popoldne se je letalo s svojimi širokimi krili ponovno dvignilo ter krenilo proti Karpatom. Dokler je letelo nad Beogradom, so ga opazovale ogromne množice na vseh odprtih krajih in ulicah.

Vatikan in zaroka kralja Borisa

Zadovoljstvo v Vatikanu iz versko političnih razlogov - Pogoji za poroko, ki se bo vršila v novembru - Kralj Boris na potu v Rim - Pred sestavo koalicijske vlade v Sofiji

Rim, 5. oktobra. V Vatikanu vlada veliko zadovoljstvo nad zaroko med bolgarskim kraljem Borisom in italijansko princeso Ivano. Papežu in državnemu tajniku je bilo že dolgo znano, da se pripravlja ta zaroka, ki bo zblížala dve državi in približala pravoslavni bolgarski narod rimski cerkvi. Kakor hitro je dobil papež uradno obvestilo o zaroki, je nemudoma poslal svojih kraljevskih lišči svoj očetovski blagoslov.

d'Assia, ki je protestant. V Vatikanu zatrjujejo, da je zadevo poroke kralja Borisa uredil papež sam osebno.

Sofija, 5. oktobra. Poroka kralja Borisa z italijansko princeso Ivano se bo vršila najbrž 15. novembra po katoliškem obredu. Takoj nato se bo vršila svečana ceremonija v pravoslavni katedrali.

Sofija, 5. oktobra. Zaroka kralja Borisa s princeso Ivano se bo vršila v

Ministri v Splitu

Split, 5. oktobra. Snoči so došli iz Mostarja preko Makarske ministri dr. Srskić, Nikola Preka in dr. Drinković. Zaradi njihovega prihoda je došlo v mesto mnogo delegatov iz okoliških krajev ter se je danes v mestni posvetovalnici vršila seja splitskih občinskih svetnikov ter zastopnikov raznih korporacij in okrajev. Konferenca je trajala dve uri ter se je na njej razpravljalo o raznih stvarnih potrebah prebivalstva. Govorniki so bili iz vseh bivših političnih strank in raznih stanov. Govorni ministrov so bili sprejeti z velikimi ovacijami.

Nesreča

pri motociklističnih dirkah

Zagreb, 5. oktobra. Pri današnjih motociklističnih tekmah za prvenstvo države v Černomeru je na nekem ovinku dirkač Stjepan Foršner iz Zagreba povozil znanstvenika Stjepana Miraka, ki je stal preveč izven občinstva. Vrgel ga je na zemljo ter mu zlomil nogo.

Prvi korak k balkanski uniji

V Atenah se je pričela zgodovinsko važna prva konferenca vseh balkanskih držav - Navdušen sprejem delegatov - Značilne besede min. predsednika Venizelosa - Vprašanje narodnih manjšin

Atene, 5. oktobra. Otvoritev prve balkanske konference je bil izreden dogodek za vse Atene. Pred parlamentom se je pred prihodom delegatov zbrala velika množica ljudstva, ki je aklamirala vsem delegatom za balkansko konferenco, ko so prihajali na otvoritveno sejo v parlament. Po glavnih ulicah visijo zastave vseh balkanskih držav, med njimi je bilo opaziti tudi predlagano balkansko zastavo. Otvoritev seje se je vršila ob 10. dopoldne. Albanska delegacija šteje 10, bolgarska 11, grška s strokovnjaki 30, rumunska 30, turška 10 in jugoslovenska 7 delegatov. Bivši grški ministrski predsednik Papanastasiu je kot šef grške delegacije predsedoval seji. Zbor grških omladincev je pel za to svečanost komponirano balkansko himno. Papanastasiu je pozdravil vse bratske delegate ter naglasil veliko važnost konference. Na njegov predlog so bili z odobravanjem in ploskanjem izvoljeni za častne predsednike konference ministr. predsedniki vseh šestih zastopanih držav in predsednik mednarodnega urada za mir.

Nato se je ministrski predsednik Venizelosa zahvalil za izkazano mu čast ter dejal:

Dopustite mi, da izrazim svoje veselje, da vidim tu predstavnike vseh balkanskih narodov, ki so se sestali, da delujejo na zblizanju vseh balkanskih držav in iščejo pota za ustvaritev balkanske unije. Znane so nam težave, ki stojijo tej uniji nasproti. Vsi smo prepričani, da se more računati na ustvaritev unije samo korakoma. Toda če se začne delo pri onih točkah, glede katerih smo vsi složni, tedaj bo sporazum lahek. Nato bomo reševali tudi vsa ostala vprašanja in dela na poti ki uniji bodo hitro napredovala. Odstraniti moramo vse težave in delati z vsemi silami, da dosežemo končne uspehe. V imenu vlade in naroda Helade prinašam konferenci tople pozdrave in ji želim iz vsega srca uspehe pri tej veliki akciji.

Predsednik mednarodnega urada za mir senator La Fontaine in predstavniki vseh šestih delegacij so pozdravili nato konferenco ter naglasili njeno zgodovinsko važnost. Zastopnik tajništva Društva narodov Walter je pozdravil konferenco v imenu Društva narodov. (AA)

Atene, 5. oktobra. Na seji odbora balkanske konference je predsednik Papanastasiu izjavil, da se o vprašanju narodnih manjšin vsekakor lahko raz-

pravlja, toda samo načelno. Bolgarski delegati so namreč zahtevali, da se mora o tem vprašanju razpravljati. Njim so se pridružili turški in romunski delegati. Jugoslovenski delegat je izjavil, da se mora razpravljati na balkanski konferenci vršiti vsekakor na dostojni moralni višini. Odbor je končno sklenil, da se sme o tem vprašanju na balkanski konferenci v načelu razpravljati. (AA)

Tragična smrt šestletnega dečka

Zagreb, 5. oktobra. Šestletni Vladimir Cerne, sin slovenskih staršev, ki je včeraj dobil težke opekline, ko se je igral z bencinom, ki se mu je vnel, je danes umrl.

Avtomobilski roparji v Baranji

Osijek, 5. oktobra. V pretekli noči se je pripetil drzen napad na avtomobil. Mihajlo Savić, lastnik avtomobila iz Osijeka, je vozil dva potnika v Baranjo. V bližini Darde je eden izmed potnikov Savića udaril od zadaj po glavi tako, da se je onesvestil. Nato je prijel za volan in odpeljal avtomobil do osamelega mesta na cesti, kjer sta oba potnika nezavestnega Savića odnesla iz avtomobila ter ga položila ob kraj ceste. Stanje ranjenega Savića je zelo težko. Policija je ukrenila vse potrebno, da izsledí zločinca.

Bukova drva

Trboveljski premog Angleški koks

pri tt. »KURIVO«, Dunajska c. 33 (na Balkanu) — Tel. 34.34

Zopet zarota na Portugalskem

Pariz, 5. oktobra. Iz Lisabone poročajo, da je policija odkrila veliko revolucionarno zaroto ter s tem v zvezi izvršila veliko aretacij. Policija nadaljuje preiskavo. (AA)

Gospodarska konferenca v Skoplju

Skopje, 5. oktobra. Ministri Nikola Uzunović, dr. Kosta Kumanudi, Boža Maksimović, inž. Radivojević in inž. Serneck so prisostvovali danes dopoldne konferenci zastopnikov gospodarskih krogov iz Južne Srbije v prostornih prosvetnega doma v Skoplju. Poleg drugih je govoril tudi minister Uzunović, ki je poudarjal, da se more danes smatrati za lojalnega državljanu samo oni, ki je pripravljen zastaviti vse sile, da se doseže cilj, označen v kraljevem manifestu. Sotrudniki Nj. Vel. kralja niso sami ministri in uradniki, temveč morajo biti tudi vsi ostali državljani. Govoril je tudi minister dr. Francež, za njim pa zastopniki raznih gospodarskih panog, ki so izražali svoje želje in potrebe, nakar je bila konferenca zaključena.

Predavanje ruskega vojnega strokovnjaka v Ljubljani

Drevi ob 19.30 bo v dvorani francoskega instituta v ljubljanskem Narodnem domu predaval general prof. M. Inostranec o germanskem imperializmu in pangermanizmu kot vzrokih svetovne vojne. General Inostranec je slovit vojni strokovnjak. V carski Rusiji je bil profesor akademije ruskega generalnega štaba, zdaj pa je profesor visoke vojne šole v Pragi. V Ljubljano je odlični gost prišel v soboto kot gost Ruske matice in Ruskega odbora, a ni prvič v naši sredi; predaval je v Ljubljani že v juniju in je imel med številnimi hvaležnimi poslušalci poleg svojih rojakov tudi lepo število slovenskih inteligentov. Opozarjamo našo javnost tudi na današnje predavanje, ki bo vseskozi zanimivo. Vstop je brezplačen.

Princesa Ivana

Kralj Boris

Vobče so se odnošali med Vatikanom in Bolgarijo v zadnjem času zelo zboljšali. Kakor znano, je povzročil izstop kralja Borisa iz katoliške cerkve, v kateri je bil krščen, prelom odnosov z Vatikanom, toda apostolskemu vizitatorju mons. Roncalliju se je posrečilo vzpostaviti prirsčne odnose, dasiravno še ni v Sofiji vaticanskega zastopnika.

Kako se bo izvršila ceremonija poroke, še ni znano. Ve se samo, da je razpravljalo o tem s papežem sam kralj Boris, ko se je mudil o priliki poroke italijanskega prestolonaslednika v Rimu. Katoliška cerkev dovoljuje članom vladajočih rodbin tako zvane mešane zakone v smislu kanoničnega prava samo: 1. če so za to važni razlogi, 2. če se poročena zavežeta, da bosta vzgajala otroke v katoliški veri, 3. nekatoški zakonec mora obljubiti, da ne bo nikdar silil svojega zakonskega tovariša v prestop v njegovo vero. Sličen slučaj je bil z nedavno poroko med savojsko princeso Mafaldo in princem

kratkem v Rimu. Poroka se bo vršila v Bolgariji. Kralj Boris bo odpotoval v par dneh v Varno. Tja odpotuje tudi predsednik vlade Ljapčev in predsednik sobranja Najdanov. Iz Varne odpotujeta s kraljem Borisem v Italijo, da prisostvujeta svečani zaroki. V Bolgariji bo sestavljen koalicijski kabinet, da se s tem izrazi enotno mišljenje vseh Bolgarov. Z merodajne strani poročajo, da bo poroki prisostvoval tudi bivši kralj Ferdinand. (AA)

Sofija, 5. oktobra. »Novo vreme« poroča, da zaročenka kralja Borisa princesa Ivana zna bolgarski, ker se že dve leti uči ta jezik. Prvi je kralju čestital k zaroki narodni poslanec Malinov ter šef zemljoradniške stranke, ki je z zadovoljstvom čestital kralju rekoč, da bo imela tudi Bolgarija od zdaj svoj dinastični dom. Kralj Boris je pomilostil o priliki razglasitve zaroke 17 na smrt obsojenih. Vas Grubljeno v bližini Sofije je sklenila, da se bo odslej imenovala Ivanovo. (AA)

Danes nepreključno zadnjikrat

ob 4., 8. in 10.

RICHARD TAUBER

v velefilmu

POT K SLAVI

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Sportni „Ponedeljek“

Državno prvenstvo v nogometu postaja vedno zanimivejš

Dve važni prvenstveni tekmi v Beogradu in Splitu sta ostali neodločeni — Sarajevska Slavija si pribori prvi dve točki — Prvenstvena tekmovalnja LNP in ZNP — Jugoslavija zasede na balkanskih igrah v Atenah tretje mesto — Teniško prvenstvo SK Ilirije

Včeraj se je vršilo zadnje kolo prve polovice državnega nogometnega prvenstva. Drugo nedeljo se pričnejo takorekoč resvažne tekme, to se pravi v istem redu, toda v mestih onih klubov, ki so bili v prvi polovici gosti.

Zadnje kolo je končalo naravnost senzacionalno. Dve važni tekmi, BSK : Concordia in Jugoslavija : Hajduk, sta ostali neodločeni, le tekma med sarajevsko in osiškovo Slavijo je prinesla odločitev ter prvi dve točki sarajevski Slaviji. Lahko se reče, da je sedaj tekmovalje postalo skoraj zagotovo.

Tabela prvenstva izgleda sedaj nastopno:

BSK	5	3	2	0	15:9	7
Jugoslavija	5	3	2	0	10:6	7
Hajduk	5	3	2	0	15:10	7
Concordia	5	3	2	0	12:10	7
Slavija (S)	5	1	4	0	8:12	2
Slavija (O)	5	0	5	0	5:15	0

BSK, Jugoslavija, Hajduk in Concordija imajo enako število točk. Prvo in drugo mesto zavzemata z enakim koeficientom 1.66 beogradska kluba BSK in Jugoslavija.

BSK : Concordia 2:2 (0:0)

Vodstvo doseže Živković za Concordijo v prvih minutah II. polčasa po enajstme-

trovki. V 5. minuti izenači Marjanović tu di po enajstmetrovki. V 18. minuti vodi BSK po sigurnem strelu Marjanovića. Iz enačenje doseže Concordia v 41. minuti. Odlično je sodil g. Gerš iz Budimpešte. 5000 publike.

Jugoslavija : Hajduk 2:2 (1:1)

Kljub blatnemu terenu in dežju je bila tekma zelo živahna. V 4. minuti doseže Lemešić vodstvo za Hajduka. V 21. min. izenači Zečević. V 6. min. II. polčasa zabije Petković drugi gol. Hajduk je nekoliko časa v premoči ter ustvarja opasne situacije pred golom Jugoslavije. V 25. min. uspe Kragjić izenačenje.

Sodnik Kujundžić ni priznal enega gola za Hajduka, zaradi česar ga je hotelo občinstvo napasti. Štiti so ga igrači in policija, ki je končno razgnala demonstrante.

Slavija (S) : Slavija (O) 3:2 (2:0)

Zasluzena zmaga Sarajevčanov, ki so si priborili prvi dve točki. Sodil je g. Ružič iz Beograda.

Nogometno prvenstvo LNP

Tekma Ilirija : Hermes je trajala le nekaj minut — Odstop Hermesa Velika zmaga Primorja nad Svobodo — V Mariboru je zmagal ISSK Maribor, v Celju pa SK Olimp

Včeraj so se v Ljubljani, Mariboru in Celju odigrale prvenstvene tekme. Vse tekme so se odigrale v redu, le tekma med Ilirijo in Hermesom je tvorila izjemo ter je zopet pokazala, da je v našem nogometu mnogo gnilega.

Tekma med Hermesom in Ilirijo spada gotovo med naše najvažnejše prvenstvene tekme. Ze lani je Hermes, ki je vsega upoštevanja vreden nasprotnik, kandidatu za prvenstvo Primorju odvzel eno točko. Tu di letos vlada za njegove nastope veliko zanimanje, kar priča precejšnje število publike, ki se je zbrala na igrišču Primorja.

Tekma prične in že v prvih štirih minutah odpiška sodnik g. Wagner iz Celja tri foute proti Hermesu. Po tretjem foutu, ki je nastal iz ostrega starta, zagreši kapetan Hermesa Košenina psovko, zaradi katere ga je sodnik izključil. G. Wagner je postal pravilno. Z ozirom na to izključitev zapusti Hermesovo moštvo igrišče. Pričnejo se pogajanja in prerakanja. Košenina se opraviči napram sodniku zaradi splošne psovke, ki jo je izrekel, toda sodnik trdi, da je Košenina zagrešil direktno psovko proti njemu in ne popusti. Hermes vztraja pri svoji odločitvi ter odklanja nadaljnje igranje. Sodnik počaka predpisani čas ter nato odžviža tekmo, ker se Hermes ni vrnil.

Hermesovo postopanje ni moglo opraviti s prav nobene stališča. Hermežani se najbrž niso zavedali posledic, ki jih bo imel njihov korak. Postopali so, kakor ne sme postopati nobeno moštvo. Sami sebi si bodo morali pripisati, ako bodo zaradi neizgovornih ukrepov proti moštvu Šiškarjev ob koncu prvenstvene sezone zelo slabo odrezali.

Pa tudi glede sodnika je treba izpogovoriti nekoliko besed. Njegova odredba glede izključitve Košenine je bila začetkoma pravilna. S pričami, zlasti iz vrst ilirjanskega moštva (Dobertel), pa je bilo dokazano, da Košenina ni zagrešil direktno psovke proti sodniku, temveč le splošno psovko, zaradi katere se je Košenina tudi opravičil. Razumemo, da mora sodnik varovati svojo avtoriteto, toda to ne sme iti tako daleč, da se ta avtoriteta pretvori v absolutizem. Ugotovljeno je, da Košenina ni izrekel ene psovke, katere ga je doživel sodnik. Zaradi tega bi bil moral g. Wagner v interesu našega sporta in naše publike postopati po opravičbi g. Košenine in ugotoviti faktične krivde pač drugače. Sicer bomo izgubili še ono publiko, ki dosedaj še poseba tekme. Ko pa bo izostalo občinstvo, se bo kmalu tudi nehalo delovanje naših klubov in naših sodnikov. Vprašanje glede naših sodnikov je s tem incidentom postalo še bolj pereče.

Ta tekma bo seveda še predmet razpravljanj pri zeleni mizi, pri LNP in najbrž JNS. Ako bo ta tekma, ki je trajala le 4 minute, verificirana, bo znašal izid

Ilirija : Hermes 3:0

Da mora biti Hermes kakovost, o tem ne obstoji noben dvom. Vsekakor bo to zelo vplivalo na nadaljnji potek prvenstvene tekmovalnje.

Primorje : Svoboda 9:0 (5:0)

Po več kot enournem »odmoru« je prišla tekma Primorje : Svoboda. Začetek sta obe moštvi odigrali v zelo ostrem tempu, ki je proti koncu nekoliko ponehal. Sicer pa je bila tekma ves čas zelo živahna in niti od daleč ne tako enostranska, kot bi se dalo soditi po rezultatu. Svobodasi so bili pridno na poslu, veliko taktično napako so zagrešili s tem, da so forsiral odprto igro. Če bi bili zaigrali bolj defenzivno, sigurno ne bi bili črno beli pozeli toliko blagoslova.

Pri Svobodasih je bil edino Fleischer na centralhalvu izrazec močnejše kvalitete; izborni tehničar in enako poštvovalen v obrambi kot v zasnovanju napadov. Obramba je imela mnogo posla in se je borila poštvovalno. Erman v svetluhi je rešil marsikatero kočljivo zadevo, prav tako pa bi bil lahko držal zmernejši rezultat. Branilca sta bila izrazito močnejša in sigurneja zlasti v odbojnih udarcih kot njihova črna bela partnerja. Half je bil samo eden; Fleischer, oba stranska krilca nista mogla uspešno zadrževati kril, zato je tudi večina

Publike se je zbralo izredno mnogo, pač v nameri, da bi primerjala igri Ilirije in Primorja, ki se pomreita že prihodnje nedelje. Na žalost ni mogla priti zaradi zgoraj omenjenega na svoj račun, Sicer pa se je vedla vzorno, kar je tudi treba povdariti, z željo, da bodi v bodoče tako!

Jadran : Slovan 4:1 (2:0)

Jadran ima po tej zmagi 4 točke ter vodi v II. razredu. Tekma je bila precej odprta, vendar so bili Jadraneši boljši v kombinaciji in streljanju.

Dopolndne sta se vršili dve tekmi rezervnih moštev, ki sta končali z naslednjima rezultatom: Ilirija rez. : Hermes rez. 7:1, Primorje rez. : Svoboda rez. 2:0.

Zaradi odnošajev med Primorjem in sekcijo nogometnih sodnikov ni bil za zadnjo tekmo delegiran noben sodnik. Po predpisanim času sta se obe moštvi zedinili na igrišča sarajevske Slavije g. Dokiča, ki je nato iz prijaznosti sodil to tekmo.

Po večerajšnjih tekmah je prvenstvena tabela I. razreda naslednja:

Ilirija	2	2	0	0	14:1	4
Primorje	1	1	0	0	9:0	2
Svoboda	3	1	0	2	4:21	2
Grafika	2	0	1	1	4:6	1
Hermes	2	0	1	1	3:6	1

ISSK Maribor : Železničar 4:2 (1:1)

Maribor, 5. oktobra.

Drugo kolo prvenstvenih tekem ni prineslo senzacije. Kot favorit je veljal Maribor, ki je tudi upravičeno zmagal.

Obe moštvi sta v prvem polčasu pustili neizrabljenih mnogo ugodnih situacij, ki sta jih z lepimi kombinacijami ustvarila oba napada. Zmago je odločila boljša kondicija črno-belih, ki so v končnem naskoku tekmo 15 minut trikrat pretresli mrežo nasprotnika.

Odlikovali sta se zlasti obe obrambi. Krilci Maribora so šele v II. polčasu dossegli običajno formo, dočim je napad s smotrenimi kombinacijami stalno ogrožal vrata nasprotnika.

Železničarji so v zadnjem času vidno napredovali in bodo nedvomno postali še nevaren nasprotnik. Omeniti je treba zlasti Wagnerja, ki je igral letos svojo najboljšo tekmo.

Ljubljanski sodnik g. Cimperman je sodil zadovoljivo.

SK Olimp : SK Celje 4:3 (3:2)

Celje, 5. oktobra.

SK Celje, ki ni nastopil s svojimi najboljšimi močmi, je moral kloniti svojemu nasprotniku SK Olimp, ki pa je zmago docela zaslužil. Tekma je bila zanimiva in živahna, vendar zelo fair.

Sodnik g. Ochs je bil izredno objektiven.

Tudi rezerva Olimpa je porazila rezervo Celja z 2:1.

Ostale nogometne tekme

Trbovlje: Amater : Trbovlje 2:0 (1:0). **Zagreb:** Pričetek prvenstvenega tekmovalnja ZNP. Hašk : Sokol 4:0, Gradjanski : Železničarji 2:0, Graficar : Sparta 2:0.

Praga: Kladno : Meteor VII 2:1, Teplitzer FC : Bohemians 3:3, Sparta : Viktorija Žižkov 2:1, Slavija : Nachod 3:1.

Dunaj: V soboto: Admira : Slovan 3:0 (1:0). V nedeljo: Vienna : FAC 2:2 (1:1), Sportklub : Austria 4:3 (4:1), Wacker : Nicholson 5:2 (4:0), Rapid : WAC 6:3 (3:2).

Budimpešta: Hungaria : III. okraj 1:1, Szabaria : »33« 1:0, Vasas : Kispest 3:0.

Segedin: Ferencvaros : Bastya 2:0.

Pečuh: Ujpest : Bacs : Baranya 3:2.

Debrečin: Bocskay : Nemzeti 1:1.

Fürth: Spielvereinigung Fürth : 1. FC Nürnberg 2:2.

Lahka atletika

Balkanske igre v Atenah

Atene, 4. oktobra. AA. Danes ob 15. so bile svečano otvorjene druge balkanske lahkoatletске tekme. Tekme je otvoril predsednik grške vlade Venizelos. Govorili so vsi šefi delegacij balkanskih držav. Otvoritve se je vršila po običajnem olimpijadnem načinu.

Rezultati so bili naslednji:

10.000 m: 1. Tekiaria (Grčija) 34 minut, 2. Mameak (Rumunija), 3. in 4. zopet Rumunija, 5. Sporn (Jugoslavija).

Skok v višino: 1. Papanikolaos (Grčija) 180, 2. Mamtilos (Grčija), 3. Kallay (Jugoslavija), 4. Rumunija, 5. Tomšič (Jugoslavija) 175.

Tek 100 m: 1. Lemiru (Grška) 11 sekund, 2. Semis (Turčija), 3. Baubaka (Grčija), 4. Mehmed Ali (Turčija), 5. Helebrandt (Jugoslavija).

Tek 1500 m: 1. Bolgarija 4 min. 18 sek., 2. Grčija, 3. Rumunija. Naši se niso plasirali.

Tek 400 m z zaprekami: 1. Mendikos (Grčija) 56,6, 2. Miropolis (Grčija), 3. Virgil (Rumunija), 4. Palčak (Jugoslavija).

Stafeta: 1. Jugoslavija 2 min. 34 sek., 2. Grčija, 3. Turška, 4. Rumunija, 5. Bolgarija.

Končni rezultat: 1. Grčija 44 točk, 2. Rumunija 16 točk, 3. Jugoslavija 13 točk, 4. Turška 9 točk, 5. Bolgarija 8 točk.

Tenis

Tenis turnir za prvenstvo SK Ilirije

V soboto 27. septembra zaradi dežja odpovedani interni klubski turnir SK Ilirije na teniških pod Cekinovim gradom se je nadaljeval v soboto 4. in nedeljo 5. t. m. Lanska prvakinja gdč. Boža Saplja je dosleгла prvo mesto v singlu in z g. Kmetom v mixed double; g. Kmet pa je prvi v singlu in z g. Novakom v double gospodov.

Končni plasma je naslednji:

Gospodje single: 1. Kmet, 2. Novak, 3. Stojan.

Dame single: 1. Saplja, 2. Premelč, 3. Hoffmann.

Gospodje double: 1. Kmet + Novak, 2. Stojan + Pogačar.

Mixed double: 1. Kmet + Saplja, 2. Novak + Hoffmann.

Brez dvoma je bila najzanimivejša igra turnirja finale single dam. Do konca je bila zmaga negotova, posebno zadnji set je bil zelo napet. Rutiniranost in vigranost

pa sta pripomogli gdč. Boži Saplja do zmage nad že utrujeno g. Premelč.

Za razpisane nagrade v singlu gospodov so se potegovali gg. Kmet (lanski prvak) Novak in Stojan. V napetem finalu pa sta si stala nasproti gg. Kmet in Novak. Njuni igri se je poznal dolgoletni trening. G. Kmet je dosegel svojo staro formo in obeta postati najboljši igrači. Izvrsten je njegov servis, odbil pa je nekaj skoro nemogočih žog. S poštvovalnostjo in nehvalno hladnokrvnostjo je premagal rutiniranega nasprotnika g. Novaka, ki se posebno odlikuje s svojimi volley udarci.

Oba sta tudi dobro vigrana za igro v dvoje in sta si v izredni formi pridobila naslov prvakov za double gospodov proti gospodoma Pogačarju in Stojanu. Dež je pospešil finalno igro mixed double v korist g. Kmeta in gdč. B. Saplje.

Rezultati so bili nastopni:

Semifinale gospodje single: Kmet + Hitzl 6:1, 6:0, Šivic + Banaj 6:2, 6:4, Štepic + Ztaje L. Zaje w. o., Stojan + Zaje Drago

6:2, 6:4, 6:4, Pogačar : Banko 4:6, 6:4, 6:1, Novak : Kozelj 6:3, 6:2, Šivic : Zaje L. 6:2, 6:4, Stojan : Pogačar 4:6, 6:0, 6:2, Kmet : Šivic 6:4, 7:5, Novak : Kozelj 6:3, 6:2, Novak : Stojan 7:5, 6:1.

Finalne: Saplja : Premelč 1:6, 6:3, 7:5.

Semifinale dame single: B. Saplja : Svoboda Puci 3:6, 6:1, 6:2, Hoffmann : Urbas 6:3, 6:2, B. Saplja : Sporn 6:3, 6:1.

Finalne: Saplja 1:6, 6:3, 7:5.

Mixed double semifinale: Kmet + Saplja B. : Zaje L. + Urbas 3:6, 6:0, 6:0, Pogačar + Premelč : Kozelj + Svoboda 12:10, 6:4.

Finalne: Kmet + Saplja : Novak + Hoffmann 6:3, 6:4.

Gospodje double semifinale: Kmet + Novak : Banko + Hitzl 6:1, 6:3, Štepic + Banaj : Zaje + Šivic, w. o. Zaje + Šivic, Stojan + Pogačar : Bezgovšek + Kreidel 6:0, 6:0, Kmet + Novak : Zaje D. + Šivic 6:2, 6:0, Stojan + Pogačar : Zaje L. + Kozelj 2:6, 13:11, 8:6.

Finalne: Kmet + Novak : Stojan + Pogačar 6:4, 6:1, 6:3, Z. Z.

Ljubljanski letali v borbi z meglo

„Lojze“ se je izgubil... in pristal na travniku pri Celju „Dittrich“ na avanturistični poti — Opasen polet iz Maribora v Ljubljano

Ljubljana, 5. oktobra.

Izmed obeh letal ljubljanskega Aero kluba, ki sta poleteli k letalskemu mitingu v Maribor, se je »Lojze« s pilotom Colnarjem in spremljevalcem dr. Rapetom popoldne prvi odpravil k povratku. Dvignil se je že okrog 16. in usmeril polet proti Celju. Čez pol ure mu je sledilo letalo »Dittrich«, ki ga je vodil pilot Vodišek, spremljevalec pa je bil predsednik Aero kluba g. Hribar. V Mariboru je bilo vreme za miting dokaj ugodno, čeprav je nebo bilo zastrto z visokimi oblaki. Ob koncu sporeda, ki je posebno po izvrstnih akrobacijah Angleža Rileyja zadovoljil številno občinstvo, pa je ljubljanski letalec začel nagajati hud veter. Obe ljubljanski letali sta na povratku absolutni čudovite peripetije in pripada zgolj izvrstnim pilotoma zaslug, da nista postali žrtvi nesreče.

»Lojzeta«, kakor tudi njemu sledeča »Dittrich«, ki je nad Slovenskimi goricami zajela megla. Oblaki so prihajali od juga in se bolj in bolj bližali zemlji. Na tako dolgi poti kakor je od Maribora do Ljubljane, letajo letala v običajni višini 1000 m, takrat pa sta obe letali bili zaradi nizažjih se oblakov stopnjema prisiljena, da sta nižali višino na 800, 400 in slednjič celo na 200 metrov in še nižje. Ko se je »Lojze« že bližal Trojanam, je tamošnjem griče odevala tako nizka in gosta megla, da je pilot Colnar raje okrenil proti Celju in srečno pristal na nekem tamošnjem travniku.

»Dittrich«, ki mu usoda »Lojzeta« ni bila nič znana, si je med tem krčil pot pod nizko meglo preko Slovenskih goric, a pri Slovenski Bistrici je ubral smer naravnost proti Vranskemu. Izvzemši na tem direktnem odcepu je dosledno ravnal svojo smer po državni cesti, ker za orientacijo v megli ni imel nobenih drugih oporišč. Letel je z brzino 140 km, a že takoj od Maribora dalje mu je nasprotoval silen protiveter — bilo je okrog pol 18. — je »Dittrich« zavil skozi Črni graben. Bil je to let, pri katerem sta usodo letala in obeh letalcev Vodiška in Hribarja, rešila zgolj sigurna, spretna roka pilotova in pa sreča. Letalo je drselo skozi zrak tako nizko, da se je tuintam obregnilo že vrhov dreves. Zadostoval bi bil en sam močnejši dotik in letalo bi bilo strmoglavilo... Vendar je naposled bil Črni graben junško premagal in letalca mo so se od daleč zablesteli ljubljanske luči. Ob 18.15 sta v popolni temi brez najmanjše nezgode pristala na letališču v Siski.

O usodi »Lojzeta« so se takoj nato v večernih urah razširile alarmantne vesti. Kratko telefonično poročilo iz Celja, da bo »Lojze« prenočil tamkaj in se jutri zdrav in čil vrnil v Ljubljano, pa je zopet pomirilo duhove in pregnalo skrbi, ki so v ostalem dokazale, kako veliko brigo posveča ljubljansko prebivalstvo svojim simpatičnim motornim ptičem...

Tihotna jesenska nedelja v Ljubljani

Oblačno vreme, zaspano razpoloženje — Le nesreča ni praznovala — Mir na policiji

Ljubljana, 5. oktobra.

Letoňnja jesen se je uvedla tiho in otožno. Čeprav so nam letos napovedovali izvrstno vinsko letino in čeprav so nekatere ljubljanske kleti polne sladkega novega mošta in čeprav je bila danes prva nedelja v oktobru, je Ljubljana vendar nekako samevala in vse do večera ni bilo niti sledu običajne jesenske prešernosti. Dan meglen in mlačen, zagrnjen s sivimi oblaki, od časa do časa celo na rahlo orosen. Z vsem tem je bilo v skladu tudi razpoloženje ljubljane. Pri poldnevem koncertu vrle vojaške muzike se je življenje na promenadnih ulicah še kolikor toliko razgibalo, popoldne pa so se napolne kavarnar in proti večeru tudi gosilne. Dobro žetev imajo ob taki nedelji bioskopi in obe gledališči. Posebno je še danes v kino Matico privlačeval Tauber, in drami pa je briljiral »Sen kresne noče«, a operetna publika se je obogatila s premijero Straussove »Vesele vojne«. Med običajnimi nedeljskimi prireditvami je bilo nekaj trgatve grozdja, kar pa je ljubljancem pohitelo v bližnjo okolico, so se namestu z grozdem raje posladkali kar s čisto starino...

Nesreča pa vendar tudi danes ni praznovala. Okrog polndne se je primerila prva nezgoda na Galjevci pri baraki 232. Karol Bizilj, 45letni kurjač državnih železnic, je po nekem oprasku prelezal po lestvi. Izpodrsnil mo je in je padel na tla ter se precej obšutno poškodoval po životu. Policalki so reševalno postojalo, ki je ponesrečenca jadrno prepeljala v bolnico.

France Bizijan, kamnoseški pomočnik pri Kunovarjevih tvrčki pri Sv. Križu, star

52 let, je nekaj po 14. tako nesrečno padel po stopnicah, da je obelzel z razbito lobanjo nezavesten. Tudi njega je rešili avto hitro prepeljal v bolnico, kjer mu izkazujejo posebno skrbno nego. Njegovo stanje je prav kritično.

Karol Brezica, 45letni vojni invalid iz Loga pri Vrhnici, je proti večeru na cesti doživel usoden karambol. Peljal se je na kolesu po cesti, ko mu v trdem mraku nenadoma prihiti nasproti neki motociklist, doma iz Šiške (številka vozila 211). Brezica se je nesrečno motil ogniti, a tisti hip ga je že podrl motociklist. Oba sta padla po tleh, vendar pa je padec za Brezica bil znatno usodnejši: nesrečni invalid je obelzel pol nezavesten, začel je krvaveti iz ust in nosa in vse kaže, da ima možgane pretresene. Tudi o tej nesreči je bila obveščena ljubljanska reševalna postaja, ki je Brezica že ob 18.42 prepeljala z avtom v bolnico. — Manjša nezgoda se je v Poljski ulici v Vodmatu primerila nekemu dekletu, ki je padlo na polzkem tlaku in se poškodovalo po glavi. Upati je, da bo v bolnici prav hitro okrevalo.

Policajska uprava je danes v splošnem imela lep mir, kar je za Ljubljano hvale vredno. Vsa noč od sobote na nedeljo je potekla brez vsakršnih ekscesov in je gosp. dežurni uradnik dopoldine imel opravka zgolj z dvema predvedenima osebama: prva je obiskala Ljubljano, čeprav ji je povratek zabranjen, drugemu arretiranu pa je naštel levite zaradi nedostojnega vedenja, kar se po ljubljansko pravi: nakresal se je dedec močne kapljice in malo porazsajal... Kakor dan, je mirno potekel tudi tihotni, nekoliko vlažni nedeljski večer.

Mariborska nedelja z letalskim mitingom

Otvoritev jesenske sezone — Različne vesele prireditve Velika udeležba pri letalskem mitingu

Maribor, 5. oktobra.

Jesenska zabavna sezona je otvorjena. Za prvo oktobersko nedeljo je bilo v Mariboru napovedanih vse polno veselje in prireditve, mnoge pa so bile v zadnjem trenutku preklicane zaradi letalskega mitinga. Tako je med drugim izpadla iz nedeljskega programa vinska trgatve na Mariborskem otoku, za katero je vladalo med občinstvom veliko zanimanje, in tudi invalidi so morali preložiti svojo tombolo. Nekako uverturo v zabavno sezono je tvorila sobotna družabna prireditev mariborskega pododbora Koturskega saveza v vseh prostorih »Uniona«, ki je preko poznih ur do nedelje zjutraj držala v šahu stotine veselih sportnikov. Rajali so mladi in stari. Kolesarski direndaj se je razvil v prav objestno in splošno veselje.

Precejšnjo pozornost je zbudila v nedeljo dopoldne zadnja velika letoňnja gasilska vaja na tvorniških objektih pivovarne »Union«. Pri tej priliki je napravilo 10 slovenskih gasilskih aspirantov po prizadevanju vezalnega mojstra g. Josipa Vodiška izpit z dobrim uspehom.

Središče zanimanja je bil popoldanski letalski miting, ki ga je priredil mariborski Aeroklub »Naša krila« v povodu prihodnje angleškega pilota Rileyja v Maribor. Ogromne množice občinstva so poromale popoldne na letališče na Teznu, da obudujejo napovedane atrakcije v svobodnem

zraku. Seveda pa je bila velika večina zastojkarjev. Producirali so se: ljubljanski »Lojze« s pilotom Colnarjem, Anglež Charles Riley, zagrebški pilot Janković in pilot Vodišek z »Dietrichom«. Vsi so izvajali drzne akrobacije v zraku in je občinstvo res prišlo na svoj račun. »

Skrivnosti vohunstva v svetovni vojni

Spomini slepega invalida, bivšega tajnega agenta Nemčije in Anglije (Nadaljevanje)

Odkar je minila vojna psihoza, se lahko brez strahu pove marsikateri resnica. Taka resnica je tudi, da ni bila blokada antantne nad osrednjimi silami nikoli popolna, ker bi v tem primeru bila pač antanta že dve leti prej končala vojno. Kljub dobri organizaciji osrednjih vohalcev bi bili že v drugem letu vojske izbruhli nemiri zaradi lakote. Nikakor ne bi bilo mogoče ogromne armade ... prebivalstva v zaledju preskrbovati iz lastnih sredstev. Samo nemadna in silna zmaga bi bila mogla osrednje sile v tem primeru rešiti. Seveda je bilo nekaj zmag, nobena med njimi pa ni bila tako dalekosežna, da bi pripravila antanto k kapitulaciji. Resnica je torej, da so se mogle osrednje države samo zato tako dolgo držati, ker so bile v blokadi na vseh koncih in krajih spranje in razpoke.

Na vseh straneh so se stekala živila in sirovine v Nemčijo, deloma tudi v Avstrijo. Kdo pa je bil tisti, ki je brez strahu opravljal to trgovino? Trgovski svet London, Cityja, ki ga je k temu delu pooblastil »Downing-Street«, »Intelligence-Service« ni imel očitno nobenega posebnega interesa na tem, da bi

se vojna prekmalu nehala. Čim dalje trajala, tem ogromnejši postajajo dobički, stekajoči se v City. Od teh dobičkov je dobil Intelligence-Service prav znaten delež, ki ga je spet porabil za propagando za utrditev položaja Anglije po svetu in za razne poizvedbe, torej za obrambo Anglije. Potem takem ni šlo kar nič v zgubo, če je konkurenca na kontinentu (nemška kakor tudi francoska) krvavela ... Vem, da so pošiljali Nemčiji sirovine in živila. Pa poročajo kdo: »Saj je nemogoče, da bi država na eni strani žrtvovala svoje vojake na bojišču, na drugem kraju pa zalagala sovražnika z živili.« — Pa je vendar resnica! Angleški admiral F. P. Consett, ki je bil svojčas član angleške mornarske komisije, nekaj časa tudi svetovalec »Intelligence-Service«, a so ga, ko jim je postal zaradi svoje odkritosrčnosti neprijeten, prestavili kot zastopnika mornarice k angleškemu poslanstvu v Kristianijo. Je pisal brez strahu angleškemu ministrstvu: »Naša trgovina v nevturalci, ki zalaga osrednje države, podaljšuje vojno, zmaga je povsem negotova in gremo v propast najbrž baš zaradi tega neljalnega zadržanja ...« To

poročilo je odposlal sredi avgusta 1916 in je zahteval ostre ukrepe proti trgovinskemu krogu Cityja. Za odgovor pa je dobil od angleškega kabineta lakonično navodilo: »Molčite in mirujte, gospod admiral!«

Premog, olje, bombaž ...

V začetku 1915 je Nemčija trpela na občutnem pomanjkanju premoga, ker je bila spravila pod orožje nad dve tretjini vseh svojih rudarjev. Zato pa se je angleški premog v ogromnih množinah izlival v skandinavске države in od tod k osrednjim silam. Zdaj lahko pojмимо, zakaj je Ludendorff takrat, ko so od njega zahtevali, naj demobilizira 75.000 poruhskih rudarjev, odgovoril: »Ni treba, da bi stabilili svoje čete, ko itak angleški rudarji skrbijo za nas.«

»Downing Street« je nevturalne skandinavske države posebno osrečeval z oljnatim semenjem in sadjem, ki je služilo za izdelavo glicerina. Slednji pa je zopet skrajno potreben za proizvodnjo streliv. Slično je bilo z bombažem, čigar pomen za proizvodnjo streliv je pač dovolj znan. Te sirovine so prihajale pred vojno večinoma iz angleških kolonij Indije in Afrike neposredno v Nemčijo. Med vojno pa so po vednosti Anglije morale potovati preko nevturalnega inozemstva v Nemčijo. Downing Street je skrbel za to, da armadam osrednjih sil ni preveč nedostajalo municije.

Prava zmagovalka — Japonska

Komentar je odveč. Toda navzlic svojemu ravnanju Anglija in prava zmagovalka v svetovni vojni.

Zmagovalka, ki je v tej strašni svetovni moriji največ pridobila, je — Japonska.

To odporno, zagonetno, zaprto, skrivnostno pleme se zaveda, kaj hoče in je med svetovno vojno mojstrsko igralo nad vse nenavadno vlogo. Ni se pozabljeno, kako so pred pričetkom sovražnosti zaslepljeni takratni nemški diplomati zrlili v Japoncih svoje bodoče zaveznike. Tu in tam, takole v Monakovu, Berlinu in tudi na Dunaju so se včasih že res tudi bratili nemški studeni in japonski oficirji. Maček je potem bil seveda zelo hud ...

Odkar je vojna zaključena, svira Japonska prvo vijolino v orkestru velesil. Pripada k »Big Five«, k peterim velikim državam. Sedela je v Versaillesu, udeležila se je vseh evropskih konferenc, zastopana je bila v vseh komisijah ter ima predstavnike v vseh vojaških političnih in gospodarskih misijah, svoj nos vtakne povsod in igra v Ligi narodov po zaslugi svojih nenavadno spretnih delegatov zelo važno vlogo. V Evropi se ne zgodi ničesar, da ne bi bila za mnenje vprašana tudi Japonska, ki je v Ženevi našla sijajno priliko borbe predvsem proti Severni Ameriki.

Obrignila se je celo ob omejitve priseljevanja Japoncev v USA. Nič čudnega torej, če Amerika noče prav nič slišati o Ligi narodov ...

Ampak kaj vse je Japonska pripravila prav storila v svetovni vojni, da je dosegla tako eminenten položaj?

Toliko, kakor nič ... Zavzela je Tsingtau in s tem premagala par sto mož broječo nemško posadko.

To je bilo vse.

Ko je opasnost zaradi podmornic postala za antanto kritična, je Japonska prispevala 2 mala rušilca, ki naj bi lovila nemške in avstrijske podmornice v Sredozemskem morju, a nista nikoli prišla v borbo.

Zrtev japonskega nastopanja je predvsem bila Francija. Francosko javno mnenje je cela tri leta bilo navduševano z zaupanjem in japonsko pomoč. Rarširjale so se o tem fantastične govornice. Že v novembru 1915 naj bi bila v Marseillesu izkrcana 800.000 mož broječa japonska armada. Bilo je v Franciji precej ljudi, ki so prisegali, da so japonske vojske že videli.

A vse to je bila prevara, ki sta jo in-scenirala angl. »Intelligence Service« in japonska poročevalska služba z brezprimernim mojstrstvom. V vojnih letih se je prav čisto čula beseda: »Heure de Japon est arrivé« — Japonska ura je prišla. To ni bil zgolj pregovor ...

(Dalje prihodnjič.)

20

Povzetek prepovedan

EDGAR VALIČ

Belg v življenju

KRIMINALNI ROMAN

Riko se je spomnil duševnih bojev, ki jih mora trpeti zaradi ženske, ki je ne ljubi zato, ker je ženska, in je odgovoril:

»Da, bolan sem.«

»Tako?« je rekla Jana skoro brezbrizno in se zagledala skozi okno nasproti loži.

Nekaj trenutkov sta molčala oba, potem pa je vprašala Jana:

»Riko, na čem si bolan?«

»Lahko vprašanje, toda odgovor nanj je težak.«

»Torej mi v resnici nekaj prikrivaš? Pod krinko boleznii?«

»Jana, prosim te, ne govori tako.«

»Strašno!«

»Da.«

Gledala sta vsak v svojo smer. Nepremično in molče.

»Zdaj moram iti,« je spregovorila Jana in vstala.

»Ze?«

Rikov glas se je tresel.

Pogledala mu je v oči, segla v roko in rekla:

»Riko, zadnjič te vprašam: ali si res bolan?«

»Ne. To ni bolezen.«

»Torej na svidenje zvečer! Bodi točen!«

V odgovor ji je poljubil roko.

Ko je že odhajala, se je obrnila in rekla:

»Jutri bo že bolje! Morje ozdravi vse!«

Ni ji mogel več odgovoriti. Odšla je hitro. Jutri bo že bolje ... morje ozdravi vse ... je ponavljal mehanično v mislih in buljil v ilustrovan časopis pred seboj.

Četrto poglavje

Brzi vlak je drvel skozi temno noč proti morju. V kupeju drugega razreda sta sedela Riko in Jana ter se pogovarjala. Nihče, ki bi slišal njune besede, ne bo mogel sklepati, da je gospa, ki govori z mladim možem, pobegnila od svojega zakonskega moža. Njun razgovor je bil zadirčen, sličen prisiljenemu pogovoru med dolgočasnim zakoncem na potovanju. Slednjič sta zadremala oba. Vsak na svoji strani kupeja.

Ko se je vlak ustavil na neki postaji, se je Jana prebudila in vprašala:

»Riko, kje smo?«

Riko je malce odmrnil zaveso ob oknu, pogledal in videl, da je še noč ter rekel:

»Le počivaj!«

»Kje smo?« je ponovila Jana.

Riko je pogledal na uro in v vozni red ter povedal ime postaje.

»Ali je še daleč?« je vprašala Jana.

»Daleč, daleč.«

»Koliko je ura?«

»Nekaj čez tri.«

»Nemogoče! Meni se zdi, da se vozimo že celo večnost.«

»Le potrpi in zaspi!«

»Ne morem spati.«

Nekaj časa je molčala, ko pa se je vlak pričel spet pomikati, je vprašala:

»Riko, kako se počutiš?«

»Dobro. Če je vlak takele prazen in je dovolj prostora, naravnost uživam.«

»Ne mislim tako. Hotela sem reči ... Ah, Riko, kako si čuden!«

»Vedno in vedno mi očitaš, da sem čuden. Kaj bi bilo, če bi rekel jaz tako o tebi?«

»Kaj bi bilo? Prvič nisem prav nič čudna ... sicer pa mi ne rečeš niti tega.«

»Ali ni mar lepo in prijetno, da se voziva sama? Včasih je kljub jeseni mnogo potnikov.«

»To je že res, da je lepo, ker sva sama, toda kaj imava od tega? Praviš, da uživaš, jaz pa trpim.«

»Človek ne sme neprestano misliti na svoje težave.«

»Riko, ti si hudoben!«

»Jana? Kaj vendar govoriš?«

»Da, hudoben si! Vem, da me razumeš in da veš, kaj sem mislila, ti pa govoriš tako čudno in vsakdanje.«

»Zame je stvar rešena. Čemu bi govoril vedno o tem! Zdaj si na potu in kmalu boš tam, kamor si želela. Mislim, da ti zaradi tega ni treba trpeti. Bolje bi bilo, da se ne vznemirjaš.«

»Stvar je rešena? Rešena, praviš? Govoriš, kakor bi šlo za trgovski posel. Ali je to vse, kar praviš, da bom kmalu tam, kamor sem želela? Riko, ne pretvarjaj se, prosim te!«

»Govorim iskreno. Nimam povoda, da bi se pretvarjal.«

Prijela ga je za roko in zalitela.

»Vidiš, draga, da imam prav. Vznemirjaš se in ne veš zakaj.«

»Riko, Riko, kako vse drugače sem si mislila najino pot!«

»Da, draga, sanje so vedno lepše od resnice.«

»Riko?«

»Človek uživa, ko misli, da trpi.«

»Ne razumem te. Govori!«

»Le spomni se, kolikokrat sem ti govoril o tem! In ti si mi pritrjevala. Ali se spominjaš?«

»Da ... spominjam se. Toda ... Riko ... povej mi, ali bova vedno tako žalostna?«

»Ne, draga. Človek je žalosten samo dotlej, dokler ne uvidi, da so sanje neizpolnjive.«

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas pridoben pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček, rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Pletiljo
samostojno, sprejme v stalno službo Javornik, Vojkova 2, Maribor, 41338-1

Učenec
za dobre rodbine se sprejme v trgov. z mešanim blagom. Vprašati v podružnici »Jutra« v Mariboru, naci 41340-1

Dve dobri pletilji
sprejemem. A. Gamsler, Zagreb, Sveti Duh 44. 40840-1

Učenko
za damsko krojaštvo sprejme Fani Jager, Kolodvorska ulica 26-1 — dvorišče. 41437-1

Služkinjo za vse
sprejemam na Mirju, Bogiščeva ulica 5. 41488-1

Postrežnico
čisto in pridno sprejemam za kratek dnevni čas. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41004-1

Štiviljo
samostojno v finem damskem delu sprejme takoj L. Vrščaj, Rajhenburg. 41049-1

Kroj. pomočnika
dobrega in tudi nekoliko vajenega v damskem krojaštvu, sprejme takoj A. Babnik, Kranj št. 185-II. 41020-1

Vajenca
sprejme podružnica Julio Meini, Ljubljana, Selenburgova 3. 41490-1

Kuharico
občno samostojno gospodinjico sprejme takoj Andrej Žvan, bolaki upravičeni — Komenda. 41019-1

Mizarskega vajenca
sprejme Jože Zadnikar, Vevrovškova 48, Ljubljana VII. 41556-1

Prodajalka
možane stroke išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41355-2

Učenec
ki je dovršil tri gimnazije, žel' stopiti v vaju kot elektrotehnik ali strojni inženir. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41362-2

Šivilja
gre šivat na dom. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Dobra šivilja«. 41541-2

Šofer
abstinent, zmožen vseh poravil, išče kjerkoli službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zanosljiv 39«. 41565-2

Frizerka
mlajša moč, žel' sprejemiti mesto v Ljubljani ali izven Ljubljane. Cenjene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Pridna«. 41533-2

Prodaj

Lepo ovčjo volno
proda Podgoršek, Domžale. 41060-6

Pozor!
Klič telefon. 2708
Radi velike zaloge drv in kolobarjev se iste prodajo po konkurenčni ceni. Isto tam tudi prima trbovelski kakor tudi šlezki premož. R. Velepčič, Ljubljana VII. Sv. Jerneta c. 25. 41528-6

Otroški voziček
zelo poceni napravljen. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41414-6

Kapital

Družabnika
strokovno izobraženega, ki bi osebno sodeloval in ki razpolaga s primernim kapitalom, sprejemem v mnogo let obstoječo specializirano veletrgovino v večjem mestu Slovenije, na prometnem kraju. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Družabnik«. 40946-16

V najem

Mizarsko podjetje
dobro idečo, z vsem orodjem in stroji oddam takoj v najem. Potreben kapital 20.000 Din. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Prezvanam takoj«. 41211-17

Gostilno
dobro idečo, vsamem v najem z vsemi pravilami, s posadko, najraje na Došenici ali v kakšnem trgu na Dolenjskem. Tudi Gorenjska ni izključena. Dopolne podatke na Popca Brinovec, Vaše 2, Medvode. 41386-17

Lokali

Lokal v Kranju
velik, svetel, s stanovanjem in kuhinjo oddam. Vse na novo urejeno, na prometnem kraju. Oddam tudi vsam lokal brez stanovanja. (Najemna polletno vsa) Isteotam kupim dobro ohranjeno železno ograjo, 16 m dolgo za hodnik. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41329-19

Dve sstanovalki
sprejemam Novi trg št. 2-II. 41460-21

Koncesijo
za manufakturno in izdelavo obelk ter perila, odda gospodična. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41468-17

Lokale
primerne za večjo pisarno, oddam v bližini kolodvorov. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41441-19

Lokal
za hlev ali skladišče oddam na Poljanski cesti. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Skladišče«. 41221-19

Vinotoč
oddam takoj Mihel, Sredina št. 18. 41484-19

Manovranja

Stanovanje
komfortno, 5 sob oddam s 1. novembrom. Informacije na Tržaški cesti štov. 8. 41238-21

Stanovanje
takoj odda Pristovnik — Spodnja Hudinja pri Celju. 41307-21

Soba in kuhinjo
oddam v Podgorci štov. 38 št. Vrd pri Ljubljani. 41487-24

Stanovanje
2 sob in kuhinjo oddam v Škrabčevi 9. 41487-21

Stanovanje
soba in kuhinjo išče stanica brez otrok v Wolfovi ulici, na Sv. Petra cesti ali neposredni bližini. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Soba«. 41276-23

Stanovanje
eno. ali dvosobno, v mestu isčeta zakonska hres otrok. Ponudbe z navedbo cene pod »1. november N. T.« na oglasni oddelku »Jutra«. 40721-21

Sobe

Prazno sobo ali kabinet
popolnoma separirano isčem Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Za takoj«. 41250-23

Mesečno sobo
lepo opremljeno oddam dvema boljima solidnima gospodoma s 16. oktobrom. Penel, Opopova ulica št. 21-II. 41266-23

Soba
brez, ali s otrobo isčem uradnico. Ponudbe s oznako cene na oglasni oddelku »Jutra« pod »Soba takoj«. 41276-23

Sostanovalko
sprejemam za 300 Din. — Vprašati v trafiki v Vego-vi ul. 2, nasproti univerze. 41064-23

Prazno sobo
razno in solidno za prvi november isčem v bližini banke uprava. Po možnosti kopalnica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »450-500«. 41383-23

Gospod
se sprejme na stanovanje in dobro domačo hrano. 41378-23

Lepo prazno sobo
z elektr. razsvetljavo oddam v bližini glavnega kolodvorov. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41433-23

Za pisarno
sredi mesta oddam 2 sobi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36688-23

Soba s klavirjem
v centru mesta išče gospod s 1. novembrom. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Soba 229«. 41250-23

Prepolni žalosti naznanjamo tužnim srcem, da nam se je danes preselil k Bogu najdražji sin-edinec, najboljši brat, bratranec in vnuk

Oskar Schiller ml.

po kratki muke polni boleznii, star komaj 19 let.

Dan in ura pogreba bosta razvidna iz osmrtnice v »Jutra«.

Ljubljana, 5. oktobra 1930.

Žalujoči: OSKAR, MINKA, starši; EMI, MARIJA, NADICA, sestre, in ostalo sorodstvo.

MI SMO ZA VAS

podaljšati rok za odplačevanje za nadaljna dva meseca na 8 mesečno odplačevanje vsa manufakturna, kakor tudi čevlji v največji izbiri, ter po najnižji ceni

Oblačilnica „ILIRIJA“

Ljubljana, Mestni trg št. 17

OTROŠKE NOBANCE z enim KLJUČEM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!